

کلیات و طبقه‌بندی جرایم در پلیس آگاهی

Generality and crime classification in the C.I.D. Police

مؤلفان

ر. م. فتحی

حمیدرضا الشگری

دانشگاه علوم انتظامی امین

۱۳۹۷

انتشارات دانشگاه
علوم انتظامی امین

کلیات و طبقه‌بندی جرایم در پلیس آگاهی

مؤلفان: رضا فتحی - حمیدرضا لشگری

ناظر علمی: حسین طالبیان

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۷

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۲۰۰۰۰۰ ریال

لیتوگراف: چادر صحافی: راه‌فر

نشانی: تهران، ابتدای بزرگراه شهید خرازی، خیابان شهید جدی اردبیلی، دانشگاه علوم انتظامی امین،

تلفن: ۴۰۱۳۱۲۹۳

هرگونه بهره‌برداری از این اثر بدون اخذ مجوز از ناشر پیگرد قانونی دارد.

سرشناسه: فتحی، رضا، ۱۳۴۵
عنوان و نام پدیدآور: کلیات و طبقه‌بندی جرایم در پلیس آگاهی = Generality and
classification in the C.I.D Police / تألیف و گردآوری رضا فتحی،
حمیدرضا لشگری.

مشخصات نشر: تهران: دانشگاه علوم انتظامی امین، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری: ۱۳۲ ص.: مصور (رنگی)، جدوا (رنگی).
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۹۳-۲۹۹-۸ وضعیت فهرست‌بندی: ۳۷۳
یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۲۹] - ۱۳۰.

موضوع: نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران. پلیس آگاهی
موضوع: جرم‌شناسی - ایران - راهنمای آموزشی (عالی)
Criminology - Study and teaching (Higher) - Iran
موضوع: جرم‌شناسی - ایران
Criminology - Iran
موضوع: پلیس - ایران
Police - Iran
موضوع: جرم و جنایت - ایران
Crime - Iran
شناسه افزوده: لشگری، حمیدرضا، ۱۳۶۷ - شناسه افزوده: دانشگاه علوم انتظامی امین
Amin Police University
شناسه افزوده: ۱۳۹۷۶۰۲۶ HV ۲۲ف/۲
رده‌بندی کنگره: ۰۷/۳۶۴
رده‌بندی دیویی: ۵۳۴۴۱۹۵
شماره کتابشناسی ملی: ۵۳۴۴۱۹۵

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

۱۷.....	فصل اول : کلیات عناوین و جرایم در ناجا
۱۹.....	بخش اول: تاریخچه پلیس آگاهی.....
۲۰.....	مقدمه.....
۲۰.....	تاریخچه پلیس آگاهی.....
۲۲.....	تعاریف و مفاهیم.....
۲۳.....	مأموریت پلیس آگاهی.....
۲۴.....	مأموریت اول: مبارزه با سرقت.....
۲۴.....	مأموریت دوم: مبارزه با جرایم جنایی.....
۲۴.....	مأموریت سوم: مبارزه با جرایم اقتصادی.....
۲۴.....	مأموریت چهارم: مبارزه با بعل و کلاهبرداری.....
۲۴.....	مأموریت پنجم: مبارزه با قاچاق کالا و ارز.....
۲۵.....	مأموریت ششم: تشخیص هویت.....
۲۵.....	مأموریت هفتم: اطلاعات جنایی.....
۲۷.....	بخش دوم : کلیات و عناوین جرم.....
۲۸.....	کلیات جرم.....
۲۹.....	۱. عنصر معنوی.....
۲۹.....	۲. عنصر مادی.....
۳۰.....	۳. عنصر قانونی.....
۳۰.....	عناصر اجباری جرم.....
۳۰.....	رفتار مجرمانه.....
۳۰.....	موضوع جرم.....
۳۰.....	عناصر اختیاری جرم.....
۳۰.....	عمد در رفتار.....
۳۱.....	قصد نتیجه.....
۳۱.....	حصول نتیجه.....
۳۱.....	جرم و اقسام آن.....

جرم از نظر طول زمان ارتکاب جرم.....	۳۱
جرم از نظر نحوه ارتکاب.....	۳۲
اقدامات مجرمانه بی بهره.....	۳۲
طبقه‌بندی جرایم.....	۳۳
الف) جرایم خیابانی (Street Crimes).....	۳۳
ب) جرایم یقه سفیدان (White- Color Crimes).....	۳۳
ج) جرایم سازمان یافته (Organized Crimes).....	۳۴
د) جرایم سیاسی (Political Crimes).....	۳۵
هـ) جرایم رایانه‌ای (Computeral Crimes).....	۳۵
و) جرایم بدون قربانی (Victimless Crimes).....	۳۵
ز) جرایم سازمانی (Organization Crimes).....	۳۶
پرسش‌ها.....	۳۷
فصل دوم: عناوین اصلی جرایم مورد رسیدگی در پلیس آگاهی.....	۳۹
بخش اول: ماده ۴ قانون ناجا.....	۴۱
ماده ۴ قانون ناجا مصوب بیست و هفتم تیر ماه سال ۱۳۶۹.....	۴۲
جرایم در حوزه پلیس آگاهی.....	۴۵
بخش دوم: عناوین اصلی جرایم سرقت اعم از سرقت‌های خشن و تحت پوشش، سرقت از اماکن، سرقت وسایط نقلیه و لوازم آن.....	۴۷
اهداف رفتاری و آموزشی.....	۴۷
مقدمه.....	۴۸
تعاریف و مفاهیم.....	۴۸
سرقت.....	۴۸
سرقت منزل.....	۴۸
سرقت مغازه.....	۴۸
سرقت خودرو.....	۴۸
سرقت لوازم و محتویات خودرو.....	۴۹
سرقت موتورسیکلت.....	۴۹
سرقت دوچرخه.....	۴۹

۴۹	سرقت بانک
۴۹	سرقت محموله
۴۹	قاپ‌زنی
۴۹	جیب‌بری
۴۹	کش روزنی
۵۰	سرقت اماکن خصوصی
۵۰	سرقت اماکن دولتی
۵۰	سرقت احشام و طیور
۵۰	سرقت کابل و تجهیزات مخابراتی
۵۰	سرقت‌های توأم با خشونت
۵۱	برخی از شیوه‌های ارتكابی در سرقت به عنف
۵۳	سرقت اماکن (نظاره)
۵۴	سرقت خودرو
۵۵	سرقت لوازم و محتویات داخل خودرو
۵۷	برخی مواد قانونی
۵۸	خلاصه‌ای از بی‌جویی جرایم حوزه سرقت
۵۸	الف) سرقت خودرو و موتورسیکلت
۵۸	ب) سرقت لوازم و محتویات داخل خودرو
۵۹	ج) سرقت از اماکن
۶۰	د) کیف‌قاپی و سرقت‌های به عنف
۶۱	ه) جیب‌بری
	بخش سوم: عناوین اصلی جرایم جنایی اعم از قتل، خودکشی، مرگ محکوم و فقدان
۶۳	افراد
۶۳	اهداف رفتاری و آموزشی
۶۴	مقدمه
۶۴	تعاریف و مفاهیم
۶۴	قتل عمد
۶۴	قتل شبه‌عمد
۶۴	خودکشی

۶۴	حوادث و سوانح عمدی.....
۶۴	راهزنی.....
۶۵	راه‌بندی.....
۶۵	دزدی دریایی.....
۶۵	مفقودی.....
۶۵	مظنون.....
۶۶	قتل.....
۶۶	قتل با انگیزه نزاع و درگیری.....
۶۶	قتل با انگیزه قبلی.....
۶۶	قتل با انگیزه آنی (نزاع خیابانی).....
۶۷	قتل با انگیزه نامرئی و منکراتی.....
۶۷	قتل خانوارگی.....
۶۷	قتل پیچیده درجه یک.....
۶۷	قتل پیچیده درجه دو.....
۶۸	قتل پیچیده درجه سه.....
۶۸	قتل سریالی.....
۶۸	نقش اعتیاد به مواد مخدر در قتل.....
۶۸	نقش شبکه‌های اجتماعی در قتل.....
۷۰	خودکشی.....
۷۰	شیوه‌های خودکشی.....
۷۱	مرگ مشکوک.....
۷۲	علت مرگ.....
۷۲	شیوه مرگ.....
۷۲	صحنه مرگ.....
۷۳	فقدانی.....
۷۵	برخی مواد قانونی.....
۷۵	خلاصه‌ای از پی‌جویی جرایم جنایی.....
۷۵	نکات اساسی در پی‌جویی قتل.....
	بخش چهارم: عناوین اصلی جرایم جنسی و تجاوز به عنف، آدم‌ربایی و گروگان‌گیری،
۷۷	سرقت‌های مسلحانه و راهزنی.....

۷۷	اهداف رفتاری و آموزشی.....
۷۸	مقدمه.....
۷۸	تعاریف و مفاهیم.....
۷۸	راه‌زنی.....
۷۸	راه‌بندی.....
۷۸	آدم‌ربایی.....
۷۹	گروگان‌گیری.....
۷۹	لواط.....
۷۹	تجاوز جنسی.....
۷۹	عمل صافی عفت.....
۷۹	رابطه نامشروع.....
۷۹	جرایم جنس و تجاوزات به عفت.....
۸۱	آدم‌ربایی و گروگان‌گیری.....
۸۲	انگیزه‌های متصور و مسرح در آدم‌ربایی.....
۸۲	سرقت‌های مسلحانه.....
۸۳	انواع سارقان مسلح.....
۸۳	برخی مواد قانونی.....
۸۴	خلاصه‌ای از پی‌جویی جرایم جنایی.....
۸۴	محورهای اساسی در پی‌جویی جرم تجاوز به عفت.....
۸۵	بخش پنجم: عناوین اصلی جرایم جعل، کلاهبرداری و انواع آن.....
۸۵	اهداف رفتاری و آموزشی.....
۸۶	مقدمه.....
۸۶	تعاریف و مفاهیم.....
۸۶	جعل اسناد، مدارک بانکی و اوراق بهادار.....
۸۶	جعل اسناد و مدارک شناسایی.....
۸۶	جعل روادید.....
۸۶	جعل اسناد مالکیت.....
۸۷	جعل مهر.....
۸۷	جعل مدارک تحصیلی و آموزشی.....

۸۷	جعل علائم صنعتی و تجاری
۸۷	شرکت‌های هرمی
۸۷	غصب شغل و عناوین
۸۷	کلاهبرداری
۸۸	جعل
۸۹	شایع‌ترین شیوه و شگردها در انواع جعل
۸۹	کلاهبرداری
۹۱	شایع‌ترین شیوه و شگردها در کلاهبرداری
۹۲	برخی مواد قانونی
۹۲	خلاصه‌ای از روش پی‌جویی جرایم در حوزه جعل و کلاهبرداری
۹۲	الف) جعل
۹۲	ب) کلاهبرداری
۹۵	بخش ششم: عناوین اصلی جرایم اقتصادی و قاچاق کالا و ارز
۹۵	اهداف رفتاری و آموزشی
۹۶	مقدمه
۹۶	تعاریف و مفاهیم
۹۶	قاچاق کالا
۹۶	قاچاق منابع ملی
۹۶	قاچاق اموال فرهنگی - تاریخی
۹۶	قاچاق کالاهای گمرکی
۹۷	رشاء و ارتشاء
۹۷	صدور چک بلامحل
۹۷	خیانت در امانت
۹۷	اختلاس
۹۷	پول‌شویی
۹۷	ربا
۹۸	تسهیلات غیرمجاز بانکی
۹۸	جرایم بیمه‌ای
۹۸	جرایم بورسی

۹۸	جرائم مرتبط با خصوصی سازی
۹۸	اخلال در نظام تولیدی
۹۸	زمین خواری
۹۹	فرار مالیاتی
۹۹	تقلب در پرداخت عوارض گمرکی
۹۹	تقلب و تبانی در مزایده و مناقصه
۹۹	اخلال در صادرات و واردات
۹۹	احتکار
۹۹	پول بازی
۱۰۰	قاچاق
۱۰۱	برخی مواد قانونی
۱۰۴	مسیرهای ورود و خروج کالاهای قاچاق
۱۰۴	جرائم اقتصادی
۱۰۵	احتکار
۱۰۶	روش های متداول در احتکار
۱۰۶	اختلاس
۱۰۷	روش های متداول در ارتکاب جرم اختلاس
۱۰۷	الف) روش های متداول در بانک ها و مؤسسات مالی و اعتباری
۱۰۸	ب) روش های متداول در سازمان ها و اداره های دولتی
۱۰۸	دریافت تسهیلات غیرمجاز بانکی
۱۰۹	شایع ترین روش های دریافت تسهیلات غیرمجاز بانکی
۱۰۹	بخش ریالی
۱۱۰	بخش ارزی
۱۱۰	زمین خواری
۱۱۲	شایع ترین روش های زمین خواری
۱۱۲	برخی مواد قانونی
۱۱۳	نمونه هایی از روش پی جویی جرائم اقتصادی
۱۱۳	روند پی جویی اختلاس
۱۱۴	روند پی جویی احتکار
۱۱۵	روند پی جویی زمین خواری

۱۱۹	فصل سوم : نحوه ارجاع و تقسیم پرونده‌ها در پلیس آگاهی.....
۱۲۱	بخش اول: نحوه ارجاع و تقسیم پرونده‌ها در پلیس آگاهی.....
۱۲۱	اهداف رفتاری و آموزشی.....
۱۲۲	مقدمه.....
۱۲۲	نحوه ارجاع و تقسیم پرونده‌ها در پلیس آگاهی.....
۱۲۳	کدینگ جرایم.....
۱۲۴	روابط و تعاملات پلیس آگاهی با سایر سازمان‌ها.....
۱۳۴	پرسش‌ها.....
۱۳۵	منابع.....

پیشگفتار

«رَبِّی زِدْنِی عِلْمًا»

س طه آیه ۱۱۴

کتاب تهیه در پیش رو دارید، به فضل و رحمت الهی با استفاده از منابع و کتب اساتید مجرب و دستورالعمل‌های ارائه‌شده، در حوزه پلیس آگاهی با عنایت به تجارب خدمتی بمنظور ارتقاء سطح علمی دانش‌جویان و فراگیران رشته پلیس آگاهی و آشنایی سایر کارکنان ناجا تهیه و گردآوری شده است. امید داریم به بهره‌گیری از اطلاعات و مطالب این کتاب سهمی اندکی در کشف و مبارزه با جرائم این حوزه در راستای احقاق حق مردم عزیز کشورمان ایفاء نمائیم.

باید اذعان نمود در گردآوری و تهیه کتب حاضر، بدون نقص و ایراد نبوده و از تمامی صاحب‌نظران گرامی استدعا دارد با ارشاد و راهنمایی‌های خود این جانبان را در رفع نواقص و معایب و افزایش غنای علمی مطالب کتاب برای پایداری یاری فرمائید.

در خاتمه، از تمامی اساتید و اشخاصی که در تهیه مطالب تألیف این کتاب ما را یاری کرده‌اند و دست اندرکاران دانشگاه علوم انتظامی امین کمال تسنن و استناد قلبی خود را ابراز نمائیم.

اللهم ارزقنا شفاعت الحسین يوم القيامة

رضا فتحی، حمید لشگری